

Behandeling wetsvoorstellen bij Eerste Kamer

Procedure wetsvoorstel in de Eerste Kamer:

In schriftelijke voorbereiding bij de Eerste Kamer
Gereed voor plenaire behandeling in Eerste Kamer
Debat in Eerste Kamer
Stemming in Eerste Kamer
Aangenomen door Eerste Kamer
Opgenomen in Staatsblad
Ingetrokken (tijdens behandeling Eerste Kamer)
Verworpen door Eerste Kamer

De Eerste Kamer kan een wetsvoorstel niet meer wijzigen. Formeel kan de Kamer het wetsvoorstel alleen aannemen of verwerpen. In de praktijk zijn er een aantal middelen ([novelle](#), [toezeggingen](#), [moties](#)) om invloed uit te oefenen om het wetsvoorstel aangepast te krijgen. *(zie voor toelichting onderaan)*

Zowel de Tweede als de Eerste Kamer bereiden een openbare behandeling van een wetsvoorstel schriftelijk voor. Beide Kamers voeren na deze schriftelijke voorbereiding veelal een [debat](#) over het wetsvoorstel, waarna de leden erover stemmen.

Is het wetsvoorstel aangenomen, dan ondertekenen de Koning en hierna de verantwoordelijke minister de wetstekst. Na publicatie in het [Staatsblad](#) kan de [wet](#) in werking treden. Soms gebeurt dit ook via een koninklijk besluit.

In de Eerste Kamer

Schriftelijke voorbereiding

Nadat een wetsvoorstel door de Tweede Kamer is aangenomen gaat het naar de Eerste Kamer. De behandeling ervan wordt, net als in de Tweede Kamer, eerst schriftelijk voorbereid door een Kamercommissie.

Ook deze schriftelijke voorbereiding is een wisseling van brieven tussen een Kamercommissie en de indieners (regering of initiatief-nemer(s)). De leden van de commissie geven namens hun fractie schriftelijk commentaar op het voorstel en stellen vragen aan de regering. De regering reageert daarop in een nota of memorie van antwoord.

Net als in de Tweede Kamer komen bij de commissie vaak reacties van maatschappelijke organisaties en burgers binnen.

De schriftelijke voorbereiding kan, afhankelijk van de aard van het voorstel, korter of langer duren. Er zijn drie varianten mogelijk:

- 1. De commissie brengt een [blanco eindverslag](#) uit, waarna het voorstel direct als hamerstuk wordt afgehandeld.
- 2. De commissie brengt een [verslag](#) uit, waarop in een [nota naar aanleiding van het verslag](#) wordt geantwoord; hierna kan direct een debat plaatsvinden.
- 3. De commissie brengt eerst een [voorlopig verslag](#) uit, waarop door de indiener in een [memorie van antwoord](#) wordt gereageerd. Na dit antwoord bepaalt de commissie of zij een tweede schriftelijke ronde nodig acht of dat een eindverslag kan worden vastgesteld.

De tweede schriftelijke ronde bestaat uit een [nader voorlopig verslag](#), dat wordt gevolgd door een [nadere memorie van antwoord](#). Ook hierna wordt weer bepaald of er een eindverslag kan worden uitgebracht of nog een volgende schriftelijke ronde moet plaatsvinden. Dit laatste komt vrijwel nooit voor en kan alleen plaatsvinden met toestemming van de Kamer.

Na de schriftelijke voorbereiding wordt aan de Kamer meegedeeld dat het wetsvoorstel gereed is voor behandeling in de [plenaire vergadering](#). Het wordt dan na enige tijd op de agenda gezet.

Debat

Als de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende heeft voorbereid, kan een debat plaatsvinden. De Eerste Kamer kan het voorstel alleen aannemen of verwerpen. Wijzigingen of verbeteringen ([amendementen](#)) kunnen niet worden voorgesteld.

De openbare behandeling vindt plaats in twee rondes (termijnen). In de eerste termijn spreken eerst de betrokken Kamerleden. Zij doen dit namens hun fractie. Daarna antwoordt de bewindspersoon die het wetsvoorstel verdedigt of, als het om een initiatiefvoorstel gaat, de Tweede Kamerleden die het wetsvoorstel hebben ingediend.

Gebruikelijk is dat er een tweede termijn plaatsvindt. Ook daarin komen weer eerst de leden aan het woord en daarna de indieners van het wetsvoorstel.

De tweede termijn van de Eerste Kamerleden heet repliek, die van de indieners van het voorstel dupliek.

De leden geven met oog op de vergaderorde tevoren op hoeveel tijd ze denken te gaan spreken.

Stemming

Aan het einde van de openbare behandeling, nadat het debat afgerond is, stelt de Voorzitter voor tot stemming over te gaan.

Als geen enkel lid stemming vraagt, stelt de Voorzitter vast dat het wetsvoorstel zonder stemming is aangenomen. Leden kunnen aantekening aanvragen, hiermee geven ze aan dat ze tegen gestemd zouden hebben als er een stemming was geweest.

Indien stemming wordt gevraagd, bepaalt de Voorzitter wanneer de stemming zal plaatsvinden. Doorgaans is dat in de eerstvolgende vergadering.

Hoewel volgens het Reglement van Orde [hoofdelijke](#) stemming de regel zijn, komen zij in de praktijk weinig voor en wordt doorgaans gestemd 'bij [zitten en opstaan](#)', waarbij voor het vaststellen van de uitslag uitgegaan wordt van het totaal aantal leden van de aanwezige fracties en de veronderstelling dat fracties geacht worden unaniem te stemmen. Indien de stemming bij zitten en opstaan geen duidelijke uitslag oplevert, wordt alsnog hoofdelijk gestemd.

Op voorstel van de Voorzitter of van één van de leden kan ook worden besloten hoofdelijk te stemmen, waarbij de namen van de aanwezige leden worden opgelezen; het lid waarvan de naam wordt opgelezen zegt 'vóór' of 'tegen'.

Voordat de stemming begint, kunnen leden nog kort verklaren waarom ze vóór of tegen het wetsvoorstel zullen stemmen, de zogenaamde 'stemverklaring'.

Afkondiging en inwerkingtreding

Als het wetsvoorstel is aanvaard in de Eerste Kamer gaat het naar het Kabinet van de Koning voor ondertekening door de Koning. Vervolgens gaat het naar het ministerie waar de betrokken bewindspersoon ondertekent. Dit laatste is het zogenaamde '[contraseign](#)'.

Daarna wordt de wet geplaatst (afgekondigd) in het [Staatsblad](#). De zorg daarvoor berust bij de minister van Veiligheid en Justitie.

De inwerkingtreding kan worden geregeld in de wet zelf, bij Koninklijk besluit of bij een aparte wet inzake de inwerkingtreding.

Soms treden onderdelen van een wet op afzonderlijke tijdstippen in werking.

Controlerende taak

De controle op het regeringsbeleid berust allereerst bij de Tweede Kamer. De Eerste Kamer stelt zich in dit opzicht dan ook terughoudend op. Zij controleert vooral de hoofdlijnen van beleid en de onderlinge samenhang van de verschillende regeringsplannen. De Eerste Kamer heeft bijvoorbeeld nog nooit gebruik gemaakt van het [recht van enquête](#), en slechts zelden van het [recht van interpellatie](#), het recht om een bewindspersoon direct ter verantwoording te roepen in de Kamer. Ook stelt de Eerste Kamer minder schriftelijke vragen dan de Tweede Kamer.

In diezelfde lijn maakt de Eerste Kamer op haar eigen wijze gebruik van het budgetrecht, het klassieke instrument van de parlementaire controle op het regeringsbeleid. Met dit budgetrecht heeft de Eerste Kamer de mogelijkheid om begrotingen goed- of af te keuren.

Behandeling van de initiatiefwet in de Eerste Kamer.

Het wetsvoorstel Partneralimentatie is op 11 december 2018 aangenomen door de Tweede Kamer.

Vóór: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, 50PLUS, D66, VVD, CDA, PVV en FvD

Tegen: ChristenUnie en SGP.

Motie 17, (Buitenweg) over een onderzoek naar het wegnemen van obstakels. Wordt aangehouden.

Commissie voor Justitie en Veiligheid (J&V)

Deze vaste commissie houdt zich bezig met de schriftelijke voorbereiding van wetsvoorstellen die liggen op het gebied van justitie en veiligheid.

Dit betreft bijvoorbeeld voorstellen op het gebied van het privaatrecht (onder andere het familierecht), het strafrecht, de strafrechttoepassing en de rechtshulp.

Voorzitter van de commissie is [A.W. \(Anne-Wil\) Duthler \(VVD\)](#).

Vice-voorzitter is [S.C. \(Sophie\) van Bijsterveld \(CDA\)](#).

Griffier van de commissie is [W.A.J.M. \(Kim\) van Dooren](#).

Opmerking:

Eind mei 2019 verandert de samenstelling van de Eerste Kamer vanwege de Provinciale verkiezingen.

Op deze pagina treft u de nationale onderwerpen aan waarop de commissie actief is. De Europese activiteiten vindt u op de [commissiepagina van de commissie voor Justitie en Veiligheid](#) op de [Europapoort](#).

https://www.eerstekamer.nl/commissievergadering/20181218_4

Dinsdag 18 december 2018, commissie Justitie en Veiligheid (J&V)

Agenda

1.

Vaststellen agenda

2.

34231

Initiatiefvoorstel-Van Oosten, Kuiken en Groothuizen Wet herziening partneralimentatie

Procedure

[Voorstel van wet \(TK 34.231, 2\)](#) 19 juni 2015

[Nota van wijziging \(TK 34.231, 7\)](#), 14 maart 2017

[Tweede nota van wijziging \(TK 34.231, 10\)](#), 11 juni 2018

[Derde nota van wijziging \(TK 34.231, 13\)](#), 1 oktober 2018

[Stemmingsoverzicht Tweede Kamer](#) Eindstemming wetsvoorstel

[Handelingen TK 2017/2018, nr. 99, item 4](#), vergadering 27 juni 2018

[Voortzetting behandeling TK, nog niet als Handelingen gepubliceerd](#), vergadering van 6 december 2018

[Initiatiefvoorstel-Van Oosten, Kuiken en Groothuizen Wet herziening partneralimentatie \(34.231\)](#)

Procedurevergadering

In een procedurevergadering wordt door een Kamercommissie bepaald

- - op welke manier het voorbereidend onderzoek zal plaatsvinden
- - hoe de verdere voorbereiding zal verlopen

Een procedurevergadering ter bepaling van de aard van het voorbereidend onderzoek vindt plaats nadat het wetsvoorstel bij de Eerste Kamer is binnengekomen.

[Mogelijkheden](#) om het debat te beïnvloeden en om de stemming uit te stellen